

PADESÁT LET PROF. ING. JANA L. VÍTKA, CSc.

Koncem června oslavil Prof. Ing. Jan L. Vítek, CSc., expert akciové společnosti Metrostav a dlouholetý pracovník Stavební fakulty ČVUT v Praze, padesáté narozeniny.

Svoji odbornou kariéru ve stavebnictví začal Jan L. Vítek již studiem na Střední průmyslové škole stavební v Dušní ulici v Praze 1, kterou ukončil s výborným prospěchem. Vystudoval obor konstrukce a doprava na Stavební fakultě ČVUT v Praze. Po základní vojenské službě nastoupil na interní aspiranturu, kterou ukončil během tří let dizertační prací, jejíž výsledkem byl, mimo jiné, výpočetní program pro analýzu betonových konstrukcí, které během výstavby mění statický systém. Program byl později mnohokrát použit pro řešení některých významných staveb, např. zavěšeného mostu v Táboře, mostu přes Labe u Mělníka, budovy čs. rozhlasu v Praze nebo segmentových mostů v Cardiffu ve Velké Británii.

Koncem osmdesátých let se Ing. Vítek zabýval výzkumem působení betonových konstrukcí při změnách teploty a vlhkosti. V této oblasti spolupracoval s profesorem Bažantem z Northwestern University v Illinois, USA. V roce 1990 byl pozván na Universitu do Cardiffu, kde se podílel na projektu dlouhodobého sledování mostních konstrukcí. V letech 1991 až 1992 mu bylo uděleno Humboldtovo stipendium. Strávil rok na TU Stuttgart v Ústavu pro statiku a dynamiku. Tam se zabýval numerickými nelineárními modely pro působení a porušování betonu. Po návratu na Stavební fakultu ČVUT v Praze, kde až do té doby pracoval jako vědecký a později samostatný vědecký pracovník, mohl po politických změnách

též přednášet. Docentem se stal v roce 1994. Po krátké době přijal nabídku na místo experta pro betonové konstrukce společnosti Metrostav, a. s., avšak pokračoval ve vědecké a pedagogické činnosti na Stavební fakultě ve vedlejších pracovních poměrech. V Metrostavu se zabývá hlavně prosazováním nových technologií při realizaci betonových i ocelových konstrukcí. Stal se autorizovaným inženýrem v oboru Mosty a inženýrské konstrukce a v roce 2004 byl jmenován profesorem v oboru Teorie konstrukcí a materiálů.

Již od roku 1995 pracuje v odborné skupině *fib* (Mezinárodní federace pro konstrukční beton) pro mezní stavy použitelnosti. V období 1999 až 2006 zastupoval Českou republiku v Radě *fib* a současně byl předsedou Národní skupiny *fib* a České betonářské společnosti ČBSI. Měl významný podíl na tom, že se stala produktivní nevládní organizací na poli betonových konstrukcí. Též jeho přičiněním se podařilo po dlouhých jednáních založit společný časopis s betonářskou tematikou *BETON – TECHNOLOGIE, KONSTRUKCE, SANACE* vydávaný společně Svazem výrobců cementu ČR, Svazem výrobců betonových konstrukcí a Českou betonářskou společností.

Během své odborné činnosti Prof. Vítek vždy prosazuje nové trendy a technologie. Využívá k tomu nejnovějších výsledků výzkumných projektů u nás i v zahraničí. Příkladem je první aplikace samozhutnitelného betonu na monolitické nosné konstrukci mostu na Zlíchově. Jiným příkladem využití celé řady progresivních postupů je projekt vysouvaných tunelů metra pod Vltavou realizovaný v le-

tech 2001 až 2002. Použití vodotěsného betonu pro autobusy tunelů bez další izolace pod řekou byl u nás zcela neobvyklý a netradiční přístup k zajištění vodotěsnosti tunelů. Spolupráce se specialisty na měření, hydrauliku, podzemní stavby, zakládání aj. utvořila z projektu komplexní interdisciplinární dílo. Technologie výsuvu tunelů se stala originálním postupem výstavby vynuceným místními podmínkami. Stavba získala několik ocenění, mj. vysoce prestižní titul „Vynikající betonová konstrukce“ na světovém kongresu *fib* v Ósace v roce 2002 a Cenu Inženýrské akademie České republiky. Projekt výstavby mostu přes Rybný potok, na kterém spolupracoval s Prof. Stráským, se stal jedním z nejnáročnějších mostů na úseku dálnice D8, která byla otevřena pro provoz v prosinci 2006. Technologie vysouvání byla dovedena na hranice svých možností, avšak podařilo se významně zkrátit dobu výstavby mostu.

V současné době pracuje Prof. Vítek na dalších významných projektech z rozsáhlé činnosti Metrostavu, např. na projektu mostu přes Vltavu v Tróji, který je součástí souboru staveb městského silničního okruhu.

V oblasti výzkumných projektů se Prof. Vítek celá léta systematicky zabývá výzkumem dlouhodobých deformací mostních konstrukcí. Vedl projekt podporovaný Ministerstvem dopravy, v rámci kterého byly zahájeny některé experimentální programy dlouhodobého sledování betonových mostů. Koordinoval a stále vede výzkumné projekty podporované Grantovou agenturou ČR. V současné době se zintenzivňuje spolupráce vysokých škol a realizačních firem. Tento

trend by měl urychlit přenos výsledků výzkumu do praxe. Prof. Vítek se podílí na činnosti výzkumného centra pro integrované navrhování staveb (CIDEAS), které založily tři největší technické univerzity ČR společně s velkými stavebními podniky Skanska, Metrostav a SSŽ.

Prof. Vítek je univerzálním odborníkem pro stavební konstrukce se zaměřením na betonové stavby. Jeho zájem pokrývá problémy výzkumu, projektování i realizace staveb. Teoretický základ získaný v počátečních letech jeho odborné dráhy mu umožňuje fundovaně hodnotit problémy vznikající v různých fázích výstavby konstrukcí. Praktická činnost ve výrobním podniku přispívá k atraktivnosti jeho přednášek na fakultě a na druhé straně výsledky výzkumné činnosti pomáhají řešit problémy praxe. Ve své práci spolupracuje s projektanty, dodavateli i výzkumníky. Vždy prosazuje spolupráci odborníků specializovaných na související problémy, neboť stavební projekty jsou týmovou prací. Při realizaci projektů se snaží nalézt co nejlepší spolupracovníky, protože jen tak lze dosáhnout tech-

nicky kvalitního a ekonomicky výhodného řešení. Respektuje význam rizikové analýzy s cílem omezit výskyt nebezpečných situací ohrožujících vlastní realizaci, termíny nebo cenu projektu. Rizikové faktory lze redukovat získáním doplňujících údajů numerickými nebo modelovými experimenty.

Prof. Vítek vždy prosazuje technicky správné řešení z pohledu celkového koncepčního přístupu, a to proti nadměrnému zdůrazňování jednotlivých normových požadavků. Normy považuje za podklad legislativní, stanovující minimální kritéria. Ke každému projektu přistupuje jako ke komplexnímu problému, jehož optimální řešení má splňovat řadu kritérií, z nichž jen část je pokryta normovými předpisy. Řešení mají mít podle jeho názoru vždy určitou rezervu, neboť právě tato rezerva může v řadě případů výrazně omezit problémy s provozem stavby v budoucnosti. Rovněž navrhování s respektováním celoživotního cyklu konstrukce považuje za žádoucí zásadu, která v praxi bohužel není vždy dodržována. Přitom jde často o jedinou cestu,

jak redukovat celkové náklady stavby, respektovat podmínky udržitelného rozvoje a dosáhnout optimální rovnováhy mezi jednotlivými kritérii návrhu. Prof. Vítek je proto toho názoru, že jedna ze zásadních podmínek úspěchu projektů je úzká spolupráce mezi všemi účastníky výstavby.

Prof. Vítek má dvě dcery, se kterými tráví většinu volného času. V letním období jezdí společně na kole, v zimě dávají přednost lyžování, což mu umožňuje nabrat síly pro další projekty v oblasti výzkumu i realizace.

Spolupracuji s Janem Vítkem více než dvacet pět let. Této možnosti si nesmírně cením nejen já, ale mnoho dalších kolegů z fakulty i z praxe. Velmi si vážíme jeho mimořádného nadání, úsilí, zaujetí a elánu, s jakým pracuje na široké frontě výzkumu, výuky, projektování a realizací. Do dalších let mu přejeme pevné zdraví, štěstí a spokojenost v osobním životě, mnoho dalších vynikajících nápadů a úspěchů ve výzkumné, pedagogické i organizační činnosti.

Vladimír Křístek

PROJEKTOVÁ, INŽENÝRSKÁ, KONZULTAČNÍ ČINNOST A DIAGNOSTIKA VE STAVEBNICTVÍ

- Mosty a lávky pro pěší ■ Dálnice, silnice, místní komunikace ■ Diagnostický průzkum konstrukcí ■ Objekty elektro ■ Inženýrské konstrukce
- Konstrukce pozemních staveb ■ Zakládání staveb ■ Hlavní a mimořádné prohlídky mostů ■ Technický dozor a supervize staveb

Certifikace systému jakosti podle ČSN EN ISO 9001:2001

PONTEX, s.r.o., Bezová 1658, 147 14 Praha 4, tel.: 244 462 219, 244 062 215, fax: 244 461 038, e-mail: pontex@pontex.cz